

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
протоколом засідання Вченої
ради _____ факультету
від _____ № _____

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ
з «кваліфікаційного екзамену з фаху»
(назва атестаційного екзамену)
для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
(назва)

спеціальність «281 Публічне управління та адміністрування»
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація «Публічне управління та адміністрування»
(назва спеціалізації)

м. Київ, 2022 рік

програма підсумкової атестації

для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Публічне управління та адміністрування

Розробники:

Чечель Анна Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету;

Тарасенко Денис Леонідович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету;

Зелінська Марина Ігорівна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету.

Програма підсумкової атестації обговорена та схвалена на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування, протокол від 31.08.2022 № 1

© _____, 2022 рік

© _____, 20__ рік

1. Пояснювальна записка

Сучасні процеси становлення демократичної, правової, соціальної держави, розвиток громадянського суспільства, інтеграція України в Європейське співтовариство неможливі без функціонування ефективного інституту публічної служби — ключового механізму держави. Однак, вітчизняні наукові розробки з цієї тематики лише починають з'являтися, що пояснюється домінуванням до останнього часу інституту державної служби.

Головною метою кваліфікаційного екзамену з фаху є перевірка у здобувачів знань, умінь та навичок у сфері публічного управління, фундаментальних теоретичних та практичних знань; перевірка здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування.

Об'єкти вивчення: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, адміністрування у всіх сферах діяльності.

Цілі навчання: підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування. підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання.

Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, адміністрування у всіх сферах діяльності.

Методи, методики та технології наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації, організаційно-технологічного та правового забезпечення, електронного урядування

Програмні результати навчання:

Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування (РН-4).

Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування (РН-5).

Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування (РН-6).

Знати основи електронного урядування (РН-9).

Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції (РН-11).

2. Перелік програмних питань з дисциплін

Публічне адміністрування

1. Предмет, методологічна основа публічного адміністрування.
2. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
3. Методологічна основа публічного адміністрування.
4. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань та навчальна дисципліна.
5. Співвідношення управління та адміністрування.
6. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
7. Співвідношення економіки та політичної економії.

8. Особливості поведінки людей в економічній та політичній сферах.
9. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та суспільство.
10. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
11. Публічна сфера і публічна політика.
12. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
13. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
14. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
15. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.
16. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
17. Призначення публічного адміністрування.
18. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
19. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон розмежування центрів влади та управління.
20. Закон централізації та децентралізації влади.
21. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.
22. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування та їх застосування.
23. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
24. Формування підходів до соціальної політики.
25. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки.
26. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
27. Основні види соціальної допомоги держави.
28. Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва.

Місцевий та регіональний розвиток

1. Назвіть об'єкти та суб'єкти територіального управління в Україні? Наведіть приклади.
2. Охарактеризуйте основні принципи територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Які, на Ваш погляд, є найбільш значущими?
3. Що таке регіональна політика? Назвіть нормативно-правові акти, що виступають законодавчою базою регіональної політики в Україні.
4. Охарактеризуйте структуру регіональної економічної політики в Україні.
5. Назвіть головні цілі регіональної політики в Україні.
6. Наведіть приклади об'єктів і суб'єктів регіональної політики в Україні.
7. У чому полягає роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіонів України?
8. Наведіть складові механізми реалізації регіональної економічної політики.
9. Що ви розумієте під поняттям "адміністративно-територіальний устрій країни"?

10. Як ви оцінюєте сучасний стан адміністративно-територіального устрою України?
11. Які виконує функції держава з оптимізації адміністративно-територіального устрою?
12. Визначте особливості реформування адміністративно-територіального устрою країни.
13. Назвіть та охарактеризуйте основні методи реалізації державної регіональної економічної політики в Україні.
14. За допомогою яких інструментів здійснюється реалізація державної регіональної економічної політики в Україні?
15. З якою метою функціонує система місцевого самоврядування в країнах світу?
16. Якими компетенціями володіють органи місцевого самоврядування в Україні?
17. Чи необхідне втручання державних органів влади у систему місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.
18. Чи потребує реформування сучасна система місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.
19. У чому полягає ефективність органів державного управління та місцевого самоврядування?
20. Що ви розумієте під поняттям "управління якости" в діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування?
21. У чому полягає специфіка загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів?
22. У чому полягає інституційний аспект Концепції державної регіональної політики?
23. Визначте основні завдання з питань формування та реалізації державної регіональної політики Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.
24. Назвіть особливості інституційної моделі місцевого самоврядування на регіональному (субрегіональному) рівні.
25. Визначте особливості територіальних представництв центральних органів виконавчої влади в Україні.
26. У чому полягає роль місцевих державних адміністрацій в реалізації державної регіональної політики?
27. Розгляньте необхідність і можливість розмежування компетенцій державних і самоврядних органів.
28. Охарактеризуйте статус обласних і районних рад як органів самоврядування за відсутності власних виконавчо-розпорядчих структур.
29. Назвіть перспективи зростання ролі регіонального самоврядування в українському суспільстві.

3. Критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти

Кваліфікаційний екзамен з фаху проводиться за екзаменаційними білетами.

Тривалість проходження вступного випробування – 120 хвилин.

Структура екзаменаційного білету складається з 2 теоретичних питань.

Загальна кількість балів випробування – 100 балів.

За кожне повністю розкрите питання — 50 балів.

За невірну відповідь – 0 балів.

Підсумки складання екзамену (заліку)

Всього	Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
			екзамен
	90 – 100	A	відмінно
	82 – 89	B	добре
	74 – 81	C	
	64 – 73	D	задовільно
	60 – 63	E	
	35 – 59	Fx	незадовільно
	0 – 34	F	

4. Список літератури

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закони України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Дата оновлення: 20.07.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
3. Про місцеві державні адміністрації: Закони України від 09.04.1999 № 586-XIV. Дата оновлення: 11.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
4. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закони України від 03.03.1998 № 147/98-ВР. Дата оновлення: 04.06.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/147/98-%D0%B2%D1%80>
5. Про органи самоорганізації населення: Закони України від 11.07.2001 № 2625-III. Дата оновлення: 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>
6. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закони України від 05.02.2015 № 157-VIII. Дата оновлення: 01.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
7. Всесвітня Декларація про місцеве самоврядування. Місцеве самоврядування. 1997. С. 95–97.
8. Європейська хартія місцевого самоврядування : Хартія Ради Європи від 15.10.1985 в редакції від 16.11.2009. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
9. Бойко-Бойчук О. В. Державне управління розвитком міста : моделі та механізми. Київ : Університетське видавництво «ПУЛЬСАРИ», 2010. 234с.
10. Бондарук Т. Г. Місцеве самоврядування та його фінансове забезпечення в Україні. Київ, 2009. 607 с.
11. Куйбіда В. С. Досвід впровадження стандартів доброго врядування на місцевому рівні в Україні та інших європейських країнах : зб. наук.-аналіт. та навч.-метод. матеріалів, норм.-прав. актів з питань впровадж. стандартів доброго врядування на місц. рівні. Київ : Крамар, 2010. 258 с.